

HƯỚNG DẪN

Thực hiện Kết luận số 100-KL/TW, ngày 18 tháng 8 năm 2014 của Ban Bí thư về việc “đổi mới và nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội”

Thực hiện Kết luận số 100-KL/TW, ngày 18 tháng 8 năm 2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc “đổi mới và nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội”; sau khi thống nhất ý kiến với Ban Tổ chức Trung ương (*công văn số 9419-CV/BTCTW, ngày 28 tháng 7 năm 2015*), Văn phòng Trung ương (*công văn số 5082-CV/VPTW/nb, ngày 03 tháng 8 năm 2015*), Bộ Tài chính (*công văn số 16210-CV/BTC-VI, ngày 03 tháng 11 năm 2015*), Ban Tuyên giáo Trung ương hướng dẫn thực hiện một số nội dung cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Quán triệt và triển khai thực hiện quan điểm chỉ đạo của Ban Bí thư đến tất cả các cấp ủy, tổ chức đảng về việc đổi mới và nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội.

- Nâng cao nhận thức của cấp ủy, chính quyền các cấp về vai trò, tầm quan trọng của công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội trong công tác lãnh đạo, quản lý.

- Đổi mới cơ chế, điều kiện, phương thức hoạt động của các cơ quan, tổ chức, bộ phận làm công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội và nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn của đội ngũ cán bộ làm công tác này; tăng cường sự phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức trong công tác dư luận xã hội.

2. Yêu cầu

- Thực hiện nghiêm túc các nội dung chỉ đạo trong Kết luận số 100-KL/TW của Ban Bí thư về việc “đổi mới và nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội”.

- Theo chức năng, nhiệm vụ được giao, các cơ quan, đơn vị có liên quan chỉ đạo, rà soát, đôn đốc và triển khai thực hiện đổi mới và nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội.

- Việc đổi mới và nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội phải bảo đảm phù hợp với tình hình thực tiễn của các địa phương, cơ quan, đơn vị đồng thời phải có căn cứ khoa học, có lộ trình, cách làm phù hợp, đáp ứng yêu cầu phục vụ công tác lãnh đạo, quản lý của cấp uỷ, chính quyền các cấp.

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Quán triệt, nâng cao nhận thức về vai trò, tầm quan trọng của công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội

Kết luận 100-KL/TW của Ban Bí thư chỉ rõ:

- Điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội (sau đây gọi tắt là công tác dư luận xã hội) nhằm nắm bắt, tập hợp kịp thời, sát thực tâm tư, tình cảm, ý chí, nguyện vọng của Nhân dân về những vấn đề, sự kiện có tính thời sự trong nước và thế giới, đặc biệt là đối với các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; giúp các cơ quan lãnh đạo, quản lý có thêm thông tin tham khảo trong quá trình xây dựng, hoàn thiện và tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; là một khâu quan trọng, cần thiết trong xây dựng, ban hành, tổ chức thực hiện, đánh giá kết quả thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

- Cấp uỷ đảng và chính quyền các cấp cần nhận thức đầy đủ về vai trò, tầm quan trọng của công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội; xác định đây là nhiệm vụ quan trọng của cả hệ thống chính trị, nhất là của cấp uỷ và người đứng đầu cấp uỷ đảng, chính quyền từ Trung ương đến địa phương; cần quan tâm, chỉ đạo, định hướng hoạt động, bố trí cán bộ, các điều kiện bảo đảm cho công tác này.

- Công tác dư luận xã hội phải bám sát thực tiễn xây dựng, ban hành và tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; bám sát những vấn đề, sự kiện mà Nhân dân quan tâm; thực hiện theo yêu cầu, đề nghị của các cơ quan Đảng, Nhà nước để phục vụ công tác lãnh đạo, quản lý, điều hành của cấp uỷ, chính quyền các cấp.

- Đối với các chủ trương, chính sách, dự án phát triển kinh tế-xã hội quan trọng có ảnh hưởng sâu rộng trong xã hội, trước khi xây dựng, ban hành, triển khai thực hiện và sau một thời gian tổ chức thực hiện phải tiến hành điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội.

✓ 2. Đổi mới, nâng cao chất lượng công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội

2.1. Kiện toàn tổ chức, bộ máy làm công tác dư luận xã hội

- Tiếp tục củng cố, kiện toàn tổ chức Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương. Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội là cơ quan chủ trì, đầu mối chính tổ chức thực hiện điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội trong phạm vi toàn quốc và bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ công tác dư luận xã hội cho đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên giáo cấp tỉnh, thành phố và cộng tác viên dư luận xã hội cấp trung ương.

✓ Các thành phố trực thuộc trung ương và các tỉnh đại diện cho các khu vực trọng điểm, gồm: Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng, thành phố Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Yên Bái, Nghệ An, Đăk Lăk được thành lập phòng (trung tâm) nghiên cứu dư luận xã hội. ~~Ở~~ các tỉnh ủy, tổ chức khác ~~đã~~ thành lập phòng (trung tâm) dư luận xã hội, tiếp tục kiện toàn, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các phòng (trung tâm) này.

✓ Các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương, các tổ chức chính trị-xã hội ở Trung ương chưa thành lập phòng (trung tâm) dư luận xã hội, tùy theo điều kiện cụ thể, thành lập phòng, bộ phận hoặc bộ trí cán bộ chuyên trách làm công tác dư luận xã hội (ưu tiên lựa chọn cán bộ được đào tạo chuyên môn về tâm lý học, xã hội học hoặc báo chí) trực thuộc ban tuyên giáo cấp ủy, cơ quan cùng cấp. Biên chế của các phòng (trung tâm) dư luận xã hội, bộ phận chuyên trách làm công tác dư luận xã hội nằm trong tổng biên chế đã được cấp có thẩm quyền phân bổ cho địa phương, tổ chức, đơn vị. ✓

✓ Bộ phận làm công tác dư luận xã hội đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của ban tuyên giáo các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội, sự chỉ đạo của Ban Tuyên giáo Trung ương và sự hướng dẫn về chuyên môn, nghiệp vụ của Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương; định kỳ gửi báo cáo dư luận xã hội về Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội theo qui định; có trách nhiệm tham mưu giúp ban tuyên giáo cấp ủy chỉ đạo, hướng dẫn về chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên giáo và cộng tác viên dư luận xã hội cấp quận, huyện và tương đương.

2.2. Nội dung, phương thức điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội

- Nội dung điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội cần bám sát

việc xây dựng, ban hành và tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và quá trình cụ thể hoá các chủ trương, chính sách đó tại địa phương, ngành, đoàn thể (nhất là các chủ trương, chính sách, dự án phát triển kinh tế-xã hội quan trọng, có ảnh hưởng sâu rộng trong xã hội, địa phương, ngành, đoàn thể); những vấn đề, sự kiện được đồng đào cán bộ, đảng viên và Nhân dân quan tâm.

- Việc nắm bắt và phản ánh dư luận xã hội phải khách quan, trung thực, kịp thời và đầy đủ các luồng ý kiến dư luận xã hội; phân tích, chỉ ra nguyên nhân của các luồng ý kiến dư luận, trên cơ sở đó, đưa ra những dự báo, đề xuất các giải pháp lãnh đạo, chỉ đạo tuyên truyền, định hướng dư luận.

Đa dạng hoá hình thức, phương pháp nắm bắt, tổng hợp tình hình dư luận xã hội, kết hợp các hình thức: qua mạng lưới cộng tác viên dư luận xã hội; qua các phương tiện thông tin đại chúng trong và ngoài nước; qua báo cáo tình hình của các địa phương, cơ quan, đơn vị; qua việc đi thực tế để nắm tình hình.

- Điều tra dư luận xã hội phải bảo đảm tính đại diện của các tầng lớp Nhân dân; bảo đảm tính xác thực, độ tin cậy, tính kịp thời của thông tin; khắc phục những hạn chế, sai sót trong các khâu: chọn vấn đề điều tra; chọn phương pháp, hình thức điều tra; xây dựng phiếu câu hỏi điều tra; chọn mẫu (đối tượng) điều tra; tập huấn điều tra viên; triển khai trên thực địa; nhập dữ liệu, xử lý và phân tích số liệu; viết báo cáo điều tra. Báo cáo điều tra dư luận xã hội phải có tính tổng hợp, có sự phân tích, so sánh, đưa ra các dự báo, đề xuất, kiến nghị phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp và công tác thông tin tuyên truyền, định hướng dư luận xã hội.

Đa dạng hoá hình thức, phương pháp điều tra, thăm dò dư luận xã hội, kết hợp các hình thức: điều tra chọn mẫu bằng phiếu hỏi tự điện; điều tra qua điện thoại; điều tra qua thư điện tử; điều tra qua internet.

- Nghiên cứu khoa học về dư luận xã hội phải chú trọng những kiến thức mới có liên quan đến chuyên môn, nghiệp vụ công tác nghiên cứu dư luận xã hội, nhất là cơ chế hình thành dư luận xã hội; cơ sở nhận thức và cơ sở xã hội của dư luận xã hội; phương thức tác động nhằm định hướng dư luận xã hội để nâng cao hiệu quả công tác này trong thực tế.

- Tăng cường sự phối hợp giữa các cơ quan, ngành, đơn vị, giữa Trung ương với địa phương để xác định đúng, kịp thời các nội dung, hình thức và phương pháp điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội.

3. Tổ chức hoạt động và thực hiện chế độ chi trả đối với cộng tác viên dư luận xã hội

3.1. Tổ chức hoạt động cộng tác viên dư luận xã hội

- Đội ngũ cộng tác viên dư luận xã hội có nhiệm vụ kịp thời nắm bắt, tập hợp, phản ánh khách quan, trung thực các luồng ý kiến, tâm tư, tình cảm, ý chí, nguyện vọng của các tầng lớp Nhân dân về những vấn đề, sự kiện có tính thời sự trong nước và thế giới, đặc biệt là đối với các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; đề xuất các giải pháp và tham gia định hướng dư luận xã hội (qua việc cung cấp thông tin chính thống); tham gia triển khai các cuộc điều tra dư luận xã hội.

- Mạng lưới cộng tác viên dư luận xã hội phải bảo đảm có cơ cấu hợp lý, đại diện cho các ngành, đoàn thể và các giai tầng trong xã hội. Cộng tác viên dư luận xã hội phải đáp ứng đủ điều kiện, tiêu chuẩn căn cứ theo quy chế hoạt động của cộng tác viên dư luận xã hội do Ban Tuyên giáo Trung ương, ban tuyên giáo các tỉnh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội ban hành; thực hiện nghiêm chế độ báo cáo định kỳ hoặc đột xuất tình hình dư luận xã hội tại địa bàn mình phụ trách với cơ quan cấp trên trực tiếp quản lý.

- Số lượng cộng tác viên dư luận xã hội cấp Trung ương (do Ban Tuyên giáo Trung ương trực tiếp quản lý) từ 50 đến 60 người. Thành phần và thời gian tham gia của cộng tác viên dư luận xã hội cấp Trung ương do Ban Tuyên giáo Trung ương trực tiếp xem xét, quyết định.

- Số lượng cộng tác viên dư luận xã hội cấp tỉnh, thành phố và tương đương (do ban tuyên giáo các tỉnh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị xã hội trực tiếp quản lý) từ 30 đến tối đa không quá 35 người (riêng Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, số lượng cộng tác viên có thể giữ nguyên như hiện có hoặc xem xét, điều chỉnh theo Hướng dẫn này). Số lượng cộng tác viên dư luận xã hội cấp quận, huyện (do ban tuyên giáo huyện uỷ trực tiếp quản lý) từ 15 đến 20 người.

- Thành phần và thời gian tham gia của cộng tác viên dư luận xã hội cấp tỉnh và cấp huyện do ban tuyên giáo tham mưu giúp cấp uỷ đảng cùng cấp xem xét, quyết định, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, cơ quan, đơn vị.

3.2. Chế độ chi trả đối với cộng tác viên dư luận xã hội

3.2.1. Phạm vi và đối tượng áp dụng

Những người được công nhận là cộng tác viên dư luận xã hội được hưởng chế độ chi khi có đủ các điều kiện sau:

- Có quyết định công nhận của cấp ủy hoặc ban tuyên giáo cùng cấp.
- Được ký hợp đồng là cộng tác viên dư luận xã hội theo công việc hoặc theo thời gian.

3.2.2. Chế độ chi và nguyên tắc chi trả

* Chế độ chi:

- Chế độ chi một tháng cho cộng tác viên dư luận xã hội của cấp Trung ương (do Ban Tuyên giáo Trung ương trực tiếp quản lý) là 0,5 mức lương cơ sở.

- Chế độ chi một tháng cho cộng tác viên dư luận xã hội của cấp tỉnh (do ban tuyên giáo các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội trực tiếp quản lý) là 0,3 mức lương cơ sở.

- Chế độ chi một tháng cho cộng tác viên dư luận xã hội của cấp huyện (do ban tuyên giáo huyện ủy trực tiếp quản lý) là 0,2 mức lương cơ sở.

* Nguyên tắc chi trả:

Cơ quan nào có thẩm quyền xem xét, quyết định công nhận cộng tác viên dư luận xã hội thì cơ quan đó thực hiện chi trả chế độ cho cộng tác viên. Việc chi trả được thực hiện bằng hình thức ký hợp đồng theo nội dung công việc hoặc theo thời gian với cộng tác viên. Cộng tác quyết toán thực hiện theo qui định về quản lý ngân sách hiện hành.

Người tham gia cộng tác viên dư luận xã hội ở nhiều cấp thì chỉ được hưởng chế độ chi cho cộng tác viên dư luận xã hội của cấp cao nhất.

- Chế độ chi cho cộng tác viên dư luận xã hội không dùng để tính đóng, hưởng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế.

* Nguồn kinh phí thực hiện: Do ngân sách nhà nước đảm bảo theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành và các nguồn kinh phí hợp pháp khác (nếu có).

- Thời gian thực hiện: Từ 01 tháng 01 năm 2016

4. Thẩm quyền tổ chức thực hiện điều tra dư luận xã hội và công bố kết quả điều tra dư luận xã hội

- Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương là cơ quan chủ trì, là đầu mối chính tổ chức thực hiện các cuộc điều tra dư

luận xã hội trong phạm vi toàn quốc. Các tinh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội khi cần thiết, có nhu cầu tổ chức điều tra dư luận xã hội trong phạm vi toàn quốc thì đặt hàng với Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương.

/ Ban tuyên giáo các tinh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội là cơ quan chủ trì, là đầu mối chính tổ chức thực hiện điều tra dư luận xã hội trong phạm vi địa phương, ngành, đoàn thể.

- Đối với các cuộc điều tra dư luận xã hội trong phạm vi toàn quốc, việc công bố kết quả do Ban Tuyên giáo Trung ương xem xét, quyết định và chịu trách nhiệm.

- Đối với các cuộc điều tra dư luận xã hội trong phạm vi các địa phương, ngành, đoàn thể, việc công bố kết quả chỉ trong phạm vi địa phương, bộ, ngành, đoàn thể đó và gửi báo cáo kết quả điều tra về Viện nghiên cứu Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương; ban thường vụ tinh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, đảng đoàn Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội xem xét, quyết định và chịu trách nhiệm về việc công bố kết quả các cuộc điều tra dư luận xã hội trong phạm vi địa phương, ngành, đoàn thể.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

- Ban Tuyên giáo Trung ương chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức quán triệt, phổ biến cho các cấp uỷ, tổ chức đảng những nội dung cơ bản của Kết luận 100-KL/TW của Ban Bí thư về việc “đổi mới và nâng cao chất lượng điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội” và Hướng dẫn thực hiện Kết luận 100-KL/TW; chỉ đạo Viện Nghiên cứu Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương xây dựng kế hoạch và triển khai thực hiện đổi mới và nâng cao chất lượng điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội theo các nhiệm vụ, giải pháp được nêu trong Hướng dẫn này.

/ Ban tuyên giáo các tinh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội có trách nhiệm tham mưu giúp cấp uỷ tổ chức quán triệt, phổ biến tới các cấp uỷ, tổ chức đảng trực thuộc và chỉ đạo triển khai thực hiện nghiêm túc, hiệu quả Kết luận 100-KL/TW của Ban Bí thư.

- Định kỳ hằng năm, ban tuyên giáo các tỉnh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương các tổ chức chính trị-xã hội tổ chức sơ kết, tổng kết công tác điều tra, nắm bắt, nghiên cứu dư luận xã hội, gửi báo cáo kết quả thực hiện Kết luận 100-KL/TW về Ban Tuyên giáo Trung ương để tổng hợp, báo cáo Ban Bí thư.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư (để báo cáo);
- Các tinh uỷ, thành uỷ, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng uỷ trực thuộc Trung ương;
- Văn phòng Chính phủ, Văn phòng Quốc hội, Văn phòng Chủ tịch Nước, Văn phòng Trung ương và các ban đảng Trung ương; Bộ Tài Chính;
- Các đảng uỷ đơn vị sự nghiệp TW;
- BTG các tinh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương;
- Lãnh đạo Ban Tuyên giáo Trung ương; các vụ, đơn vị thuộc Ban;
- Viện NCDLXH;
- Lưu HC.

K/T TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN THƯỜNG TRỰC

Vũ Ngọc Hoàng